

OCAK 2024

İÇAZ

SAYI 1

İ

HUZUR İLE ÜÇ İSTANBUL İ VEFA İ FİLİSTİN İLE İSRAİL İ BOŞLUĞUN İÇİNDEN NOTALAR İ YALNIZLIĞIMIZA

İÇİNDEKİLER

3 ŞEHİTLERİMİZİN
ANISINA

5 FİLİSTİN İLE İSRAİL
NELER OLUYOR?

6 FİLİSTİN İLE İSRAİL
"FATMA EL FARRA"

8 FİLİSTİN İLE İSRAİL
"İYİLİK DERNEĞİ"

10 FİLİSTİN İLE İSRAİL
"ASRIN TOK"

20 BOŞLUĞUN İÇİNDEN
NOTALAR

21 KARİKATÜRÜMÜZ

24 İSTANBUL RESSAMI:
AMEDİO PREZİOSİ

25 VEFA

27 YALNIZLIĞIMIZA

28 İSTANBUL ROTASI

31 HUZUR İLE ÜÇ
İSTANBUL

32 İSTANBULUN EN'LERİ

34 İSTANBUL

35 FİLM ÖNERİSİ

6

FİLİSTİN İLE
İSRAİL

17

BEYOĞLU SAHAFLARI

25

VEFA

14

TEV RÖPORTAJI

SUNUŞ

Dergimizin ilk sayısıyls siz değeri okurlarımızın huzurunda olmak, ekibimiz için şereftir diyor ve sizlere dergimizden ve bu sayımızdan bahsetmek istiyorum. Dergimizin kemik kadrosu yoğunlukla son sınıf olmak üzere lise öğrencilerinden oluşmaktadır. Genel yayın yönetmenimiz Zeynep Nur Ünal'ın üstün çabalarıyla topladığı ekipte, herkes kendi ilgi alanına göre eser, içerik ve fikir sunmaktadır. Adının anlamını da taşıyan az ve öz dergimiz İcaz; güncel ve dosya konusu ile ilgili doğru, öz fikir ve bilgiyi sizlere ulaştırmayı hedeflemektedir.

İstanbul'da yaşayan gençler olarak ilk sayının dosya konusunu İstanbul olarak belirlemede zorlanmadık. Eserlerimize emek ve azmimizi kattık. Gönül isterdi ki yalnızca dosya konumuzun güzelliklerini satırlara dökelim . Fakat henüz dergi fikrimiz hamken, ortaya çıkan Filistin ve İsrail gündemini ve dergimizi yayınlamayı öngördüğümüz tarihe çok yakın bir zamanda Pençe-Kilit operasyonunda şehit düşen askerlerimiz için hissettiğimiz acıyı yansıtabilecek şekilde duygu ve düşüncelerimizi satırlarımıza döktük.

Dergimiz İcaz'ın editörü olarak bu sayıda size İstanbul'un sokaklarını, sanatını, zengin kültüründen heybemize düşenleri anlattık. Bu serüvenimizde desteğini esirgemeyen ekip arkadaşlarımız başta genel yayın yönetmenimiz olmak üzere tasarım, fotoğraf ve yazar kadromuza ayrı ayrı teşekkür ediyoruz. Okulumuz Eyüpsultan Kız Anadolu İmam Hatip öğrencileri olarak başta okul müdürümüz Fatma Aktuğ Hanımefendi olmak üzere dergimize danışmanlık yapan hocamız Neşe Kaya'ya; dergimiz yayına hazırlanırken değerli fikirlerini bizden esirgemeyen Mahmut Sami Şimşek, Ayşe Hazneci ve Nesrin Aksu hocalarımıza teşekkürü borç biliriz.

künye

Genel Yayın Yönetmeni

Zeynep Nur Ünal

Editör

Zeynep VATANSEVER

Grafik Tasarım

Zeynep Nur ÜNAL

Selma LAÇİNOĞLU

Yazarlarımız

Büşra ZEKİOĞLU

Amine AY

Berfin Akasya AK

Didem KARAGÖL

Cemile Kayra ÜRKMEZ

Melahat Berra ÜRKMEZ

Zeynep VATANSEVER

İrem AKDAĞ

Ravza KARAOĞLU

Ceren KIZMAZ

Zeynep Nur ÜNAL

Fotoğrafçılar

Selma LAÇİNOĞLU

Ravza KARAOĞLU

Büşra ZEKİOĞLU

Kıymetli Öğretmenlerim, Sevgili Öğrencilerim, 2023-2024 öğretim yılında büyük emeklerle yaptığımız birçok çalışmanın yanında bu dergi çalışmanızın da ürününü görmekten çok mutluyum. Yaptığınız bütün çalışmalar için hepinizi ayrı ayrı tebrik ediyorum.

“Yüzyılı İnşa Edenler, Yüzyılı İnşa Edecekler!” düsturuyula çıktığımız bu yolda bizlere ve sizlere büyük vazifeler düşüyor. Bu noktadan hareketle yapacağınız her çalışmanın bu vatan için, aziz şehitlerimizin ruhu için, geleceğimiz için önemini idrak ederek büyük bir vazife şuuru içinde olmanızı temenni ediyorum. Birlik ve beraberliğimizi diri tutarak dünyanın neresinde olursa olsun zulme uğramış herkese kucak açan aziz milletimiz gibi sizlerin de bu emaneti hakkıyla taşıyarak sonraki nesillere ulaştırmanızı Yüce Allah’tan niyaz ediyorum.

Fatma Aktuğ
OKUL MÜDÜRÜ

ZEYNEP NUR ÜNAL

ŞEHİTLERİMİZİN ANISINA

Öncelikle bu yazıyı yazdığım için bir taraftan hüzünleniyor bir taraftan da büyük gurur duyuyorum. Şüphesiz ki bu vatan için feda edilenlerin her biri ayrı değerlidir ve ayrı bir önem arz eder. Bunu bilmek ve bildirmek gerek. Bu vatan, kolay bir şekilde kazanılmadı. Kanlarımızın rengini alan bayrak boşuna dalgalanmıyor bu göklerde. Kolayca da inmez, inemez. Bu yazımda Irak'ın kuzeyindeki Pençe-Kilit operasyonunda şehit edilen dokuz vatansever askerimizi anacağım ve tekrarlamak istiyorum, bu bir gururdur. Bu vatana canımızla, kanımızla sahip çıkacağız.

Türkiye yıllardır terör sorunlarıyla uğraşüyor. Elbet bir gün hepsi bitecek. Biz, birlik içinde mücadele edeceğiz. Biz, birbirimizin ellerinden tutacağız. Biz, beraber güçlüyüz.

Şimdi bizim huzur ve güven içinde hayatlarımıza devam edebilmemiz için canlarını feda eden o kahramanları tanıtacağım. Hepsine ayrı ayrı, Allah'tan rahmet ve ailelerine sabır diliyorum.

ŞEHİT PİYADE
ÜSTEGMEN
GÖKHAN DELEN,
AKSARAYLIYDI.
32 YAŞINDAYDI.

ŞEHİT PİYADE
UZMAN ÇAVUŞ
SERKAN ŞAYIN,
ADİYAMANLIYDI.
27 YAŞINDAYDI.
ABİSİ DE
ASTSUBAYDI.
5 KARDEŞİ VARDI.

ŞEHİT PİYADE SÖZLEŞMELİ
ER MÜSLÜM ÖZDEMİR,
KAHRAMANMARAŞLIYDI.
AİLESİ 6 ŞUBAT
DEPREMİNDE EVİNİ
KAYBETMİŞTİ,
DEPREMZEDEYDİ. ÜÇ
KARDEŞİ.

ŞEHİT PİYADE
SÖZLEŞMELİ ER
KEMAL BATUR,
NİĞDELIYDI. 23
YAŞINDAYDI.

ŞEHİT PİYADE
SÖZLEŞMELİ
ER
EMRULLAH
GÜLMEZ,
KAHRAMAN
MARAŞLIYDI.

Gökhan DELEN
P.Ütg.

Serkan SAYIN
P.Uzm.Çvş.

Müslüm ÖZDEMİR
P.Söz.Er

Kemal BATUR
P.Söz.Er

Emrullah GÜLMEZ
P.Söz.Er

Hakan GÜN
P.Uzm.Çvş.

Ahmet KÖROĞLU
P.Uzm.Çvş.

Murat ATAR
İs.Söz.Er

Muhammed Tunahan EVCİN
İs.Söz.Er

ŞEHİT PİYADE
UZMAN ÇAVUŞ
HAKAN GÜN
GAZİANTEPLİYDİ.
28 YAŞINDAYDI.

ŞEHİT PİYADE
UZMAN ÇAVUŞ
AHMET KÖROĞLU,
GİRESUNLUYDU.
29 YAŞINDAYDI

ŞEHİT İSTİHKÂM
SÖZLEŞMELİ ER
MURAT ATAR, 22
YAŞINDAYDI.
BABASINI
KAYBETMİŞTİ.
BEKAR OLAN
ATAR'IN 8 AYLIK
EĞİTİMİN
ARDINDAN 2 AY
ÖNCE GÖREVE
BAŞLADIĞI
BİLİNİYORDU.

ŞEHİT SÖZLEŞMELİ ER
MUHAMMED TUNAHAN
EVCİN, 27 YAŞINDAYDI.
ESKİŞEHİRLİYDİ.

FİLİSTİN İLE İSRAİL

NELER OLUYOR?

7 EKİM

GÜNDEM

7 EKİM 2023 TARİHİNDE HAMAS, "EL AKSA TUFANI OPERASYONU" OLARAK ADLANDIRDIĞI OPERASYONUN BAŞLADIĞINI DUYURDU VE 20 DAKİKA İÇİNDE GAZZE ŞERİDİ'NDEN İSRAİL'E 5,000'DEN FAZLA ROKET ATTIĞINI BELİRTTİ. İSRAİL KAYNAKLARI İSE GAZZE'DEN EN AZ 3,000 MERMİNİN FIRLATILDIĞINI BİLDİRDİ.

İsrail güçleri, daha önce Hamas güçlerinin saklandığı Sderot'taki polis karakolunu yıktı.

İsrail Ordusu Gazze sınırına tank sevkıyatı yaptı.

11.05

Hamas güçleri İsrail'e ait Merkava Ana Muharebe Tankını RPG-7 ile hedef aldı.

11.19

Nahal Tugayı Komutanı Yarıbay Yonatan Steinberg, Gazze Şeridi'nde Filistinlilerle yaşanan çatışma sırasında öldürüldü.

11.26

El Kassam Tugayları, Şucaie mahallesinin doğusunda tekerlekli bir Tiger aracını Kornet füzesiyle hedef aldı.

11.30

10.31

8 EKİM

ABD Başkanı Biden: "Bu terörist saldırının karşısında tamamen İsrail'in yanındayız. Bu olayı kimse meşru göstermeye çalışmasın. İstihbarat desteği de vereceğiz.

Daimi temasta kalacağız. Mısır, Türkiye, BAE, Umman da bu görüşme trafiğinde olacak."

09.42

Filistin Sağlık Bakanlığı: Gazze Şeridi'nde 232 sivil hayatını kaybetti, yaralı sayısı 1697'ye yükseldi. İsrail Ordusu, Gazze Şeridinin güney sınırındaki çoğu yerleşim yerinin kontrolünü yeniden ele geçirdiğini açıkladı.

10.01

El Kassam Tugayları Sözcüsü Ebu Ubeyde: "İsrail güçleri, esir alacağımız sırada kendi askerlerini öldürdü."

Kassam Tugayları İsrail'e karşı denizden bir operasyon başladığını duyurdu. İsrail tarafında 750'den fazla ölü ve 2000'den fazla yaralı var Filistin tarafında ise, çoğu bebek ve çocuk olmak üzere 300'e yakın şehit var. İsrail savaş uçakları, Gazze'deki El Emin camisini bombalayarak yok etti. Hizbullah, Lübnan ve Suriye'deki tüm güçleriyle savaş alarmına geçti.

02.04

ZEYNEP NUR ÜNAL

FİLİSTİN İLE İSRAİL

FATMA EL-FARRA

SİZCE FİLİSTİN DENDİĞİNDE AKLIMIZA İLK NE GELMELİ?

Aslında Türkler için dendiğinde, akla hemen Kudüs geliyor ya da Mescid-i Aksa ve savaş ama oradaki en eğitimli insanların akla gelmesi gerekiyor. Hatta dünya çapında en yüksek eğitim oranı. Özellikle Gazze'de çok yüksek. Oradaki insanlar en azından lisans bitirdiler. Aynı zamanda orada yüksek lisans doktora yapan insanlar çok fazla. İnsanlar hemen şöyle diyor, orada savaş var ama aslında Filistin çok güzel. Aynı zamanda insanlar buradaki gibi değil. Oradaki insanlar birbirini tanıyorlar. Savaş olmadan çok güvenli. Ben yüksek lisans yaptığım zaman da akşam bitiyordu, saat 8 gibi. Karanlık olduğunda, okuldan dönerken bile kendimi güvende hissettim. Okulum evden bir saatlik uzaklıkta ama güvensizlik gibi bir şey hissetmedim çünkü insanlar çok sahip çıkıyorlar. Bence dünya çapında en güvenli şehir Gazze, tabii İsrail olmadan.

"Yani kaliteden bahsedebiliriz her anlamda." Tabii ki. Oradaki insanları ben başka bir yerde görmedim.

"Eğitim kalitesi, insan kalitesi, güvenlik kalitesi. Her şeyin kalitesinden bahsedebiliriz o zaman Gazze için, öyle mi?" Ben orada doğdum ve büyüdüm. Gazze'de ayrı bir his var. Gazzeli insanlar ayrı. Orada yaşamak ayrı. O yüzden oradan kimse kaçmıyor. İmkanlarımız var, başka bir yere gidebiliriz ama gitmiyoruz. Gazze, İstanbul gibi değil. Gazze daha güzel...

EVİ BOMBALANAN ONLARCA FİLİSTİNLİ NERELERDE KALİYORLAR? SU GİBİ TEMEL İHTİYAÇLARINI NASIL KARŞILIYORLAR?

Bu savaşın 2. gününde ablamın evini bombaladılar. Ablam, anneme geldi. Evin içinde ne su ne yemek ne de internet var. Biz çoktan yaşıyorduk bu sıkıntıyı. Ama su gittiği anda hayat zorlaştı.

"Peki nasıl yapıyorlar?" Her gün belediyeden 1 saat su geliyor. Mesela kova kullanılıyor ama bir saatlik su yetmiyor. Kış da gelmeye başlıyor. Demek istediğim oradaki sorunlar sosyal medyada görüldüğünden daha fazla, berbat bir durum var. Su temiz bir su da değil. Duş almak için kullanılan su. O suyu biz içiyoruz. Oradaki halk yemeksiz kalıyor, susuz kalıyor, elektriksiz kalıyor. Şu an temel ihtiyaçlar yok diyebiliriz.

"Savaş Ukrayna'da da oldu fakat tepkiler çok farklıydı. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?" Ukrayna'ya hemen yardım gitti. Hatta ilk yardım Müslümanlardan çıktı ama bize bir yardım yok. Kefen gönderiyorlar, sağ olsunlar ama biz Allah'tan yardım bekliyoruz. Başka kimseden yardım beklemiyoruz.

GÜNDEM

BİZE KENDİNİZİ TANITABİLİR MİSİNİZ?

Adım Fatma el-Farra. Çevre mühendisliği okuyorum. Son sınıftayım. Ailem Gazze'de yaşıyor. 2019'da İstanbul'a doktora yapmak için geldim. Hayalim çevre bakanı olmak. Hayalim var, ona göre hareket ediyorum.

SİZCE FİLİSTİN DEVLETİ BÜTÜN DEVLETLER TARAFINDAN NE ZAMAN TANINACAK?

Müslümanların birliği olduğu zaman. Müslümanlar ve Arapların birliği olduğu zaman Filistin Ülkesi kuracağız. Yoksa bu şekilde bu halde asla olmayacak çünkü diğer ülkeler İsrail'e destek veriyor ve bizim ülkemizi kurmamıza engel oluyorlar. Bu yüzden tam cevabım birlik olduğu zaman.

BU KADAR GÜÇLÜ KALMAYI NASIL BAŞARIYORSUNUZ?

İMAN. ALLAH'A ŞONSUZ
ŞEKİLDE GÜVENİYORUZ.
BİR AYET VAR, İNNE MEAL
USRI YUSRA. NE KADAR ACI
VARSA ONDAN SONRA BİR
RAHATLIK OLACAK. BEN
BU AYETLE YAŞIYORUM.
ALLAH ADALETLİ, GÜÇLÜ,
ZULUM VERMEYENDİR. BİR
ZOR VAR, BİLİYORUZ AMA
ONDAN SONRA DA
RAHATLIK OLACAK.

İSRAİL'DE DURUMLAR NASIL? ONLAR NE YAPMAYI PLANLIYORLAR?

İsrail'in tek hedefi, Gazze'yi yok etmek. Gazze'de bir doğalgaz çıktı ve İsrail onu almak istiyor. 20 sene önce çıktı, Akdeniz'de keşfettik ama Akdeniz'i bile kullanamıyoruz. İsrail bize bir sınır çizdi ve o doğalgaz bizim sınırimızda. O yüzden şu an bizim kullanmamız gerekiyor doğalgazı. Rusya ve Ukrayna savaşından sonra Rusya'dan doğalgaz almıyorlar. Başka bir alternatif, başka bir doğalgaz istiyorlar. Nereye bakmaya başladılar? Gazze. Şu an Hamas varken, Kassam varken, Filistin halkı varken, onlar bu doğalgazı kullanamayacaklar. Biz izin vermiyoruz onlara. Mısır'da Sina Çölü var. Bizi oraya göndermek istiyorlar. Gazze boş olsun, İsrail orada yaşasın.

"Peki neden Sina? Neden Mısır?" Çünkü bize yakın diyebiliriz ve boş orası. O yüzden bizden orayı kullanmamızı ve Gazze'yi unutmamızı istiyorlar.

HAMAS NE YAPMAYI PLANLIYOR VE NE KADAR İLERLEYEBİLİR?

Biz olumsuz şekilde düşünmüyoruz. Hamas o kadar güçlü değil. İsrail'e göre bir hiç. İsrail'e 100 roket atıldığında sadece birkaçı girebiliyor. Demir kubbe sistemi ile her şeyi yok edebiliyorlar. Gerçek belli. Hamas onlara (İsrail'e) o kadar zarar vermiyor. Tabi kara yolundan girince Hamas daha iyi bir sonuç alabilir ama dediğim gibi imkanlar aynı değil. Şu an İsrail bir bomba atsa 500 kişi şehit olabiliyor. Geçen atılan bomba 1500 kişiyi şehit etti. O yüzden imkanlar aynı değil. Hamas vazgeçmiyor, ama şu an zor durumda. Yardım gelmiyor dışarıdan. Var olan roketler de bitecek. Hamas, Aksa Tufanı ile İsrail'den esir aldı. Hamas diyor ki; eğer esirlerinizi almak istiyorsanız, bizim esirlerimizi verin. Hamas o yüzden o savaşa girdi ama sonuç nereye gelir bilemiyoruz. Yardımsız, destek olmayan Müslümanlardan dolayı sonuç nereye gelir, bilemiyoruz ama pozitif düşünüyoruz, İnşallah istediğimiz gibi olacak.

SİZCE İSRAİL KARA HAREKÂTINI KAZANABİLECEK Mİ?

Savaş başladı, Gazze'ye önemli noktalardan girdiler ama Hamas bizim kazandığımızı söylüyor. Biz Kassam'a inanıyoruz ama kazanacak mı? İsrail her türlü kazanıyor çünkü sorun sadece karadan olmuyor. Hem havadan hem de karadan hareket ettiği için İsrail kazanabilir ama sadece karadan olursa Hamas kazanabilir çünkü İsrail korkak. Onlar Filistin'i görünce hemen korkuyorlar ama onlar uçaktan destek alıyorlar. İsrail ne yapıyor? Bir yere tank gelince yüzlerce roket atıyorlar ve bölgeyi temizliyorlar. İnsanları öldürüyorlar ve plansız şekilde girmiyorlar. Gazze'de zayıf bir bölge var. Kassam da biliyor bunu. İsrail sürekli burayı bombalıyor ve Filistin'e girmek için bu bölge kolay.

"Bütün gemileri yakmış Kassam Tugayları, artık her şeyi göze alabilecek şekildeler, öyle mi?" Geri dönmek diye bir şey yok. 13 bin şehit verdik ya, bundan sonra eğer Hamas geri dönerse, insanlar ona güvenmeyecek. Gazze'deki insanlar Hamas'a aşırı şekilde güveniyorlar ve eğer Hamas geri dönerse halkın tepkisi çok büyük olur.

BİZLERE NE DÜŞÜYOR? BİZ NE YAPABİLİRİZ?

Gerçek haberleri takip edin. Filistin tarihi ve kültürünü öğrenin. Bir insan size gelip Filistin diye bir şey olmadığını söylediği zaman cevap verebilmelisiniz. Filistin sadece savaş değil, Filistin her şey. Filistin hakkında doğru bilgiler edinin.

FİLİSTİN İLE İYİLİKDERNEĞİ İSRAİL

İYİLİK DERNEĞİNİ KISACA TANITIR MISINIZ?

İyilik Derneği 2009 yılında İstanbul'da kurulmuş olup, Türkiye'de 60 temsilciliği bulunan, yurtiçi ve yurt dışında insani yardım faaliyetleri gerçekleştiren, Türkiye'de 120 bin civarı dernek var. Bunlar içinde 400 civarında Kamu Yararı statüsü bulunan derneklere biridir. Dernek merkezi İstanbul, Fatih semtinde bulunmaktadır. Başlıca faaliyetleri arasında vacip, adak-akika-şükür kurbanları, su kuyusu, fitre-zekât-sadaka, gıda-giyisi yardımı, ihtiyaç sahibi kişi-aile-diğer canlı- doğa vb. ihtiyaçlarına, daha güzel ortamlara yönelik faaliyetlerde hayır sahipleri ile ihtiyaç sahipleri arasında köprü vazifesi gören, hiçbir kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur.

İYİLİK DERNEĞİNİN ASIL AMACI VE HEDEFİ NEDİR?

İnsan iyilik ister, Kâinat iyilik ister, "O" iyilik ister, 'Yeryüzünde iyiliğe dair ne varsa...' ve 'iyilik için...' sloganıyla yola çıkan derneğimiz, sorumluluğunu bilen, bunun gereğini yapmaya çalışan, buna da dini bir sorumluluk olarak bakıp yurt içi ve yurt dışında insanlara yardım elini uzattığında inancının gereğini yerine getiren, emin bir dernek olmayı sürdürme gayretindeyiz. Özellikle yurt dışında, her türlü hayra, yardıma ihtiyacı olan insanların inançlarından çok çabuk vazgeçtiklerini gördüğümüzde böyle bir faaliyet içinde olmanın ne kadar kıymetli olduğunu biliyoruz. Kim bir insanın ihtiyacını giderirse Allah da onun ihtiyacını giderir düsturuna iman ediyorum.

GAZZE'DEKİ GÜNDEM ŞU AN NE DURUMDA?

Meseleyi sadece Gazze'ye indirgemeyi çok doğru görmüyoruz, mesele bütün Filistin meselesi. Sadece Gazze değil bütün Filistin 1947'lerden beri kendi topraklarında, kendi vatanında tüm insanlar gibi normal, özgür bir yaşamın mücadelesini verirken, neredeyse insanlık tarihi ile eş sahip olduğumuz manevi değerlerimize sahip çıkıyor. Misafir geldiği toprakları sahiplenen ev sahibini evinden eden şımarık, hadsiz, hiçbir hak hukuk tanımayan İsrail, arkasına aldığı zalim güçler sayesinde bildiğini okuyor. Buna değişik sebeplerle düşman olan, bir araya gelemeyen İslam ülkeleri de çanak tutuyor.

Yazının yayınlandığı günlerde ne olur bilmiyoruz ama şu an tüm dünya adına utanç içinde yaşıyoruz. İsrail her gün değişik bahanelerle evler, okullar ve hatta hastaneleri içinde insanlar varken hedef görerek göstererek bombalıyor. Öldürülen çocuk sayısı yedi binlerde kayıp ve yaralıları bilmiyoruz. Öldürülen kadın sayısı dört binlerde, yaşlılar bin beş yüzü aştı. Yine katliam ortasında tutulan sayı ne kadar doğru ise... Dünyaya göre ölenlerin hepsi, yıkılan binaların, kaybolan yok olan hayatların hepsi birer sayı. Olayı daha net anlayabilmek için, Filistin'de ölenlerden sadece bir tanesini kendi yakınımızın yerine koymamız şehit olan on sekiz bin insanı daha doğru anlamamızı sağlar. Şimdiye kadar katledilen ağaçlardan, tarımdan, hayvanlardan, topraktan, emekten bahsetmedik bile.

Gazze'de yaşayan insanlar ölümün ve yemeğin nereden, nasıl geleceğini bilmiyor. Doğrusu çok da merak ettiklerini zannetmiyorum. Ölümünden korksalar bugünlere gelemezlerdi. Gündemleri İsrail'in olmadığı, tüm Filistin'in içerisinde sanki başka bir ülkeye gidermiş gibi İsrail'den izin almadan gidecekleri ülkelerinin hayali. 'Ben annemi saçının bir telinden bile tanıyım' diye ölmüş annesinin sedyesinin peşinden koşmayan, öğrencilerle birlikte bombalanan okul ve okula gidecek öğrenci kalmadığı için eğitim dönemi sona ermeyen, 'yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine' sözü gibi kendi evinde gibi davranmayı özleyenler.

NE GİBİ DESTEK SAĞLAYABİLİRİZ? ASIL DESTEK VEREBİLECEĞİMİZ İHTİYAÇLAR NEDİR?

Bugün itibarıyla Gazze'de her türlü yardıma ihtiyaçları var. Başta yeme-içme, sağlık, hijyen malzemeleri vs. Bunların hiç birisini Gazze'ye sokmanız şu an için mümkün görünmüyor. Daha yeni, İsrail'in merhametiyle (!) kısıtlı bir şekilde, dünyaya yapmış oldukları bu vahşeti örtmek, göz boyamak için insani tavrı sergiliyor; bunun arkasında planladıklarını da bizler tahmin edebiliyoruz. Daha yeni yeni Mısır üzerinden insani yardım malzemeleri gelmeye başladı. Bu insani yardımlar için hepimiz elimizden geldiği, imkanlarımız nispetinde yardım kuruluşlarına maddi destek sağlamalıyız. Onun dışında her birimiz, her platformda İsrail'in insanlık ayıbını çevresine, ulaşabildiği her yere güzel bir dille anlatmalı. Yazarlar kalemiyle, ressamlar çizgileriyle, müzisyenler müzikleriyle, sosyal medya kullanıcıları, öğrenci-öğretmen-işçi-işveren-siyasiler vs. hepimiz her platformda safımızı belli etmeli, güzel bir dille atlatmalıyız ama en önemlisi İsrail'e, Siyonizm'e açıkça destek veren ve bunu korkmadan söyleyen bütün kişi, kurum, kuruluş ne varsa zorunlu-hayati önem taşıyan konular harici desteklemeyi bırakmalıyız. Günün gereğini yaşamak, çevremizdeki dünya ile hareket edebilmek onlara yenik düşmemek için kullanmamız gereken şeyler hariç her şeyle aramıza mesafe koymamız gerekiyor. Bugünlerde ve hep böyle sıcak çatışmaların gündeme geldiği günlerde piyasaya sürülen boykot listelerine aslında hayatımızın her anında dikkat etmemiz gerekiyor. Bunun için de bu markalara alternatif, güzel, kaliteli, tüm insanların takdirini kazanmış ve ihtiyaçlarını giderecek ürün ve hizmetler geliştirmeliyiz. İsrail güçten anlar, onlara göre güç paradır, mevki makamdır, hiçbir değer yargısı olmadan bunları kullanmaktır. Onlara bu imkânı üç kuruluşluk zevklerimizle, marka düşkünlüğümüz ile hediye etmemeliyiz. Çok çalışmalı, ilgimizi, bilgimizi, her türlü imkanımızı İslam ve insanlığın hayrına kullanmalıyız.

BİZ MÜSLÜMANLAR OLARAK ÜZERİMİZE DÜŞEN VAZİFE NEDİR?

Bir önceki soru ile de bağlantılı olarak yaptığımız her işin en iyisini yapmaya gayret etmeliyiz. Filistin-Gazze sadece bir Arap meselesi değildir. İlk kiblemin, peygamberimizin Miraç yolculuğunun başlangıcı olan kutsal beldenin, tarihte pek çok peygambere ev sahipliği yapmış coğrafyanın sahibi biz Müslümanların meselesidir. İnsan hakları, hak-hukuk, adalet vs. evrensel ne kadar güzel kavram var ise dünyaya dağıttığını iddia eden batı medeniyetinin, onları şöyle veya böyle o konuma yerleştiren tüm dünya insanların meselesidir.

BÜŞRA ZEKİOĞLU

FİLİSTİN İLE İSRAİL

ASRIN TOK

HAMAS HAKKINDA DÜŞÜNCELERİNİZ NELERDİR?

Hamas şu an Batı Şeria'da değil ama Gazze'de siyasi olarak hâkim olan, oradaki insanların ve toplumun kabul ettiği, siyasi olarak idarelerinde bıraktığı ve bu işi güden meşru bir siyasi parti. Hamas'la beraber Kassam Tugayları var. Aslında aynı amaç için birbirleriyle ters düştükleri yok ama şey de çok doğru değil; işin özünde Kassam Tugayları böyle bir şey yaptığında Hamas'ın pek bir bilgisi yoktu çünkü Hamas ayrı bir siyasi parti gibi kullanılmaya çalışılıyor. Hamas dolayısıyla Gazze halkı için meşru bir parti. Dünyadaki bazı devletler tanır, bazı devletler tanımaz çeşitli sebeplerle...

2008 yılına kadar Nelson Mandela da teröristti, Taliban da zaten çok yakın zamana kadar teröristti; yani belli şeylerin tanımına uymadığınızda ya da mücadele edip galip gelmediğinizde o meşruluğu kazanamıyorsunuz. Dolayısıyla Hamas'ın meşruluğunun tartışılması özellikle anarşist bakış açısıyla boşa düşüyor.

HAMAS'IN DÜNYA SİYASETİNDE KABUL GÖRÜRLÜĞÜ HAKKINDA NELER SÖYLEYEBİLİRSİNİZ?

Batıda kabul görmüyor, Avrupa Birliği ve Amerika için baktığımızda ama onun dışında kabul gören ülkeler tabii var. Filistin'i Birleşmiş Milletlerde belli bir oranda tanıma var ama işte Hamas'a karşı tavır var. Çok bir tutarlılığı yok, buradaki insanlar Hamas'ı destekliyorsa, Hamas'ı siyasi bir yapı olarak kendilerinde kabul ediyorlarsa, herhangi bir gücün çıkıp da "Biz Hamas'ı tanımıyoruz, size başka bir parti lazım." ya da "Şöyle olursanız kabul ederiz." demesinin meşrulaştırılacak bir şey olduğunu düşünmüyorum. Dolayısıyla dünyada tanınmaması da tartışılır çünkü Avrupa Birliği ve Amerika tanımasa da örneğin Türkiye ya da başka yer, Doğu bloğu ülkeleri diyeceğimiz ülkeler Hamas'ı gayet tabii tanıyor.

HAMAS'IN ATAĞA GEÇMESİ SİZCE MANTIKLI MIYDI?

Mantıklı, çok doğru bir zamanda atağa geçtiler. Zaten belli ki çok uzun zamandır hazırladıkları bir harekât idi ve Rusya-Ukrayna savaşı için Amerika'nın güç kaybetmesi, Amerika seçimlerinde bir sene kadar bir süre kalması, Netanyahu'nun da İsrail'de çok uzun zamandır protestolar görmesi ve bütün desteğini kaybetmesi... Bütün bunlar üst üste gelince aslında belki de yıllardır planını yaptıkları hareketin doğru zamanını buldular ve geri kalmadan bu harekâtı gerçekleştirdiler. Mantıklıydı çünkü bir işgal ve zulüm altındalardı, en uygun zamanı bekliyorlardı.

Asrın Fahrettin Tok; İzmir'de doğmuştur. Rus Dili ve Edebiyatı eğitiminden sonra İktisat bölümünü bitirmiştir. Bugünlerde Sütun Dergisi'nde yazarlık yapmaktadır.

İSRAİL'İN KURULUŞ AMACI ASIL OLARAK NEDİR?

İsrail, özellikle 1968 Balfour Deklarasyonu ile oradaki İngilizlerin tam manasıyla Siyonistlere ve Yahudilere vatan yapmaları adına bıraktıkları, iznini verdikleri bir toprak. O dönemden itibaren İsraililer ve Yahudiler dünyanın çeşitli yerlerinden gelip buraya yerleştiler. Burada yaşayan yerli halkı -devlet olarak tabir edilir ya da edilmez veya tartışılır ama devletse işgal, değilse koloncilik olarak adlandıracağımız bir hareketle- yurtlarından edip, bugünkü Gazze dediğimiz yere kadar sıkıştırdılar. Nakba diye tabir ettikleri 1948'de o tarihin kısaca özeti bu. Nitekim İsrail'in Netanyahu'ya kadar zaten başında olan tüm isimler bir terör örgütü yöneticisiydi, zaten İsrail'in geçmişine baktığımızda terör örgütleriyle kurulmuş bir devlet. Bugün de Hamas'a bir terör örgütü denmeye çalışılıyor ve Filistin'e baskı yapılıyor ama yani İsrail'de son döneme kadar, Netanyahu'ya kadar bu meşruluğunu elde etmiş değildi. Nitekim Netanyahu da Batı Şeria'da sürdürdüğü işgal politikasıyla terör örgütünden farklı bir şey canlandırmıyor. Dolayısıyla İsrail, o süreçten itibaren dünya çapındaki Yahudilerin buraya gelip yerleşmesi, terör saldırılarıyla nüfusu bir yere hapsetmesiyle bu noktaya gelmiş bir ülke.

YAHUDİLİKTE SİYONİZM VAR MIDIR? YOKSA BU YAHUDİLERİN SONRADAN GELİŞTİRDİKLERİ BİR İDEOLOJİ MIDIR?

Yani, muhakkak yoktur. Bazı Ortodoks Yahudiler olarak tabir ettiğimiz kimseler dünya çapında buna karşı çıkıyorlar, Dolayısıyla o insanların o Yahudilik anlayışına çıkıp da "O öyle değildir." diyecek halimiz yok, adamlar Yahudi. Dolayısıyla illaki Yahudilik Siyonizm'i gerektirmez, ama Yahudiliğin içerisinde de çok sert ve bilinmesi gereken hususlar var ki; ben bunların daha fazla dile getirilmesi gerektiğini düşünüyorum. İslam için özellikle dünya çağında negatif bir portre çizildiğinde kimsenin umurunda olmuyorken, Yahudilikte; direkt bu kimselerin kendilerini insanlardan üstün gördüklerini, insanların mallarının ve canlarının onlara helal olduğunu bir inanç prensibi olarak düşünceleri gibi çok temel bir kaidenin atlanmasının çok mantıklı olduğunu düşünmüyorum. Dolayısıyla bunun yöntemi olarak Siyonizm belki tartışılabilir, ama ikisinde de böyle şeyleri doğuracak prensipler var.

İSRAİL'İN YAPTIĞI GERİ SALDIRI SİZCE MEŞRU MUDUR?

Kendi kurallarına göre meşru değil, özellikle batı devletlerine ve batı devletlerinin hakim olduğu "Savaş Suçu" olarak tabir ettikleri; Birleşmiş Milletlerin yıllar içerisinde koyduğu kurallara vesaire baktığımızda, ne yıllardır Batı Şeria'da süren işgal durumu ne Gazze'deki abluka durumu ne bu saldırıya cevap olarak fosfor bombası kullanmak veyahut hastaneleri, sivilleri hedef almak -15.000 sivil öldürüldü- normal bir şey değil. Rusya-Ukrayna Savaşı'nda kaç yıl oldu bugüne kadar ölen sivillerden daha fazla zannediyorum sivil kaybı var. Bu ve hastanelerin vurulması vesaire yerlerin vurulması bilinçli olarak yapılan işler ki o nüfusu oradan kaydırabilmek için; yani direkt nüfusu yok etmek ve oradaki insanları bir soykırıma uğratmak, orayı temizlemek için hareket edildiği çok açık ve söylemlerinde de İsrail Yönetimi bunu açık açık dile getiriyor. Böylesine bir şeyi meşru kabul edebilecek bir anlayış dünyada olsaydı, o anlayış bize zaten bir barış getirmezdi, varlığını sürdüremezdi. Sınırlarını zorluyorlar.

İLERİ ZAMANLARDA BU SAVAŞIN SONU NASIL OLABİLİR? NASIL BİTER DAHA DOĞRUSU?

Hamas bu harekâtı düzenlediği gün savaşı kazandı. Şu aralar İsrail'in kara harekâtını tam olarak düzenlediği iddiasıyla bazı şeylerden ötürü insanlar yine çok erken konuşuyorlar, savaşın önlerinde de çok konuşuyorlardı ama hala tam manasıyla meskûn mahal muharebesi gerçekleşmiş değil. İsrail ana hatlara girdi ve orada yerleşmeye çalışıyor, içerilere girmiş değil. İnancım o ki dünya tarihinde de her zaman olduğu gibi zaten kaybedecek. Çok bir şeyi olmayan bir taraf olarak, ancak İsrail kaybedecek pek fazla şeyi olan bir taraf olarak çünkü İsrail dediğimiz ülkenin yapısı yani, orada bile doğmayan belki gençlerin gelip en temel olarak hayatlarında bir güvenlik aradıkları ve bu kaybolduğunda aslında savaşı kazansanız da belki İsrail'de yaşamının bir anlamı olmayacağı, işte Pirus Zaferi diye tabir ettikleri bir husus. En iyi ihtimalle İsrail'in kazanacağı şey... Dolayısıyla ben Hamas'ın günün sonunda daha çok kendi işine gelecek bir anlaşmayla bu işten kurtulabileceğini ve Hamas'ın günün sonunda, sert ağır bir savaş da olsa meskûn mahal muharebesinden galibiyetle çıkacağını düşünüyorum.

NETANYAHU İKTİDARI BU SAVAŞTAN NASIL ETKİLENDİ?

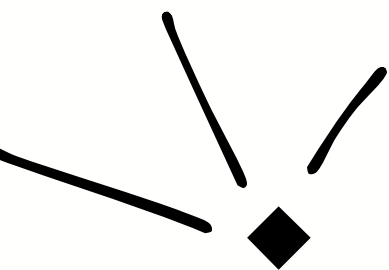
Olumsuz etkilendi, tabii ki olumsuz etkilendi. Zaten olumsuzdu ve böyle bir hareketin bir anda düzenlenmesi, İsrail için bir yanda böyle bir savaşa girilmesi onu tabii ki olumsuz etkiledi. İsrail vatandaşları güvenlik istiyorlar, İsrail vatandaşları adeta bir Batı ülkesinde yaşıyor gibi Ortadoğu'da orada belli bir lüksün içinde yaşamak istiyorlar ve bu sağlanamadığı zaman bu insanların burada olmasının bir anlamı yok.

AVRUPA'NIN VE AMERİKA'NIN BU KADAR İSRAİL'İN TARAFINDA OLMASININ NEDENİ NEDİR?

İsrail'i var eden zamanında dediğimiz 1918 Balfour Deklarasyonu da bir Yahudi ya da Siyonist lobisi diye adlandıracağımız bir şey sayesinde deklere edilmiş ve bir şekilde almışlar. Bir şekilde kökleştirdikleri bir lobi var. Öyle bir vaziyet ki şu an Amerika Birleşik Devletleri'nin bakanlarına, Maliye bakanlarına, FED başkanlarına, bütün önde gelen isimlerine baktığınızda Siyonizm'e açık bağlılıklarını öyle ya da böyle beyan etmiş ya da Yahudi asıllı kimseler. Pek çok endüstri, haberler, popüler kültürle dair pek çok şey en temeline gittiğinizde bunların elinde oluyor. Hatta Merkez bankası dediğimiz husus, para ve finansal, bu güç de çoğunlukla bu kimselerin elinde, bu lobilerin elinde. Dolayısıyla finansal gücü ellerinde barındırdıkları için çok kolay bir şekilde dünyayı şekillendirebiliyorlar. İsrail gibi ilginç bir fantezileri var. Dolayısıyla bunu gerçekleştirebilmek için ellerindeki tüm gücü kullanıyorlar, bunun da bir tesirini görüyoruz.

DİĞER DÜNYA ÜLKELERİNİN BU SAVAŞA KARŞI BAKIŞLARI NEDİR?

Hamas sadece İsrail'e karşı bir savaş yürütmüyor. İsrail'e karşı bir savaş yürütürken aynı zamanda İsrail'i şu an savunanları, Avrupa Birliği, Amerika'nın bu kadar ses çıkartması ile dünyadaki çoğunluğun zulüm odağı olarak gördüğü bir yapıyı karşı aslında savaş yürütmüş oluyor, tüm hepsine karşı. Dolayısıyla bu sadece devletlerin kolay bir şekilde taraf edinebilecekleri bir savaştan ziyade, çok büyük bir değişimi gerektirir. Halkların daha çok desteklediği devletlerin daha çekimser kaldığı bir süreç ama çoğunlukla burada "Kim haklı? Kim haksız?" diye değil, "Benim Amerika'da ne kadar çıkarım var? Batı dünyasında ne kadar çıkarım var? Doğu dünyasında ne kadar çıkarım var?" diyerek karar verdikleri bir süreç aynı zamanda.

IS

$\frac{dz}{12}$

-TAN

-BUL

GEZİN -TİSİ

13

EKİBİMİZ
TARAFINDAN
HAZIRLANMIŞTIR.

TÜRK EDEBİYATI VAKFI

RÖPORTAJI

SERHAT KABAKLI

TÜRK EDEBİYATI VAKFI HAKKINDA BİLGİ VEREBİLİR MİSİNİZ?

Türk edebiyatı vakfı şiir muarribi Ahmet Kabaklı tarafından önce Türk Edebiyat Cemiyeti ismiyle kurulmuş ve uzun yıllar hizmet ettikten sonra kurum vakıflaşmıştır. Bu yıl, daha doğrusu önümüzdeki yıl vakfımızın 45. yılıdır. 45 yıldır vakfımız hizmet veriyor. Verilen hizmet elbette Türkiye'de siyasi istikrarın sağlanmasını noktasında son derece önemlidir. Biz halkı uyarma ve aydınlatma görevini yapıyoruz. Bizim yaptığımız en önemli görevlerden biri Türk dünyasının gönül birliğini gönül bütünlüğünü sağlamak. Bunun için de Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Özbekistan, Kosova, Bosna ve Kıbrıs coğrafyalarında temsilciliklerimiz var. Türk dünyası aynı mantıkla düşünsün, bir dil birliği sağlansın, bir alfabe birliği sağlansın mantığıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Çarşamba sohbetlerimiz var. Çarşamba sohbetlerinde de -bu 50 yıldır olan bir süreç- bir bilim adamı, bir tarihçi, bir sanatçı, bir sinema eleştirmeni, bir tiyatro eleştirmeni, bir televizyoncu, bir radyocu bir sohbet yapar ve bir saatlik sohbetir. Sonra sorular sorulur. Sonrasında sohbet gece yarısına kadar sürer.

BİRAZ DA DERGİCİLİK HAKKINDA SORU SORACAĞIM. KONULAR NASIL BELİRLENİYOR DERGİNİZDE?

Bizim bir yayın kurulumuz var, geçen gün Türk Edebiyatı Dergisi'nin 50. yıl dönümüydü. Yayın kurulumuz konular ve dosyalar belirliyor. Örneğin şöyle; bir Azerbaycan dosyası, bir Karabağ dosyası hazırlayacağız deniliyor ve bu dosyayla ilgili çeşitli yazarlarımızdan şiirler, hikayeler, makaleler, denemeler toplayarak bir dosya oluşturuyoruz. O dosya yayın kurulumuzun incelemesinden geçiyor ve uygulanabilir, yayınlanabilir onayı alındığında dergimiz basılıyor.

SİZİN İSTANBUL'UNUZ NEDİR?

Şimdi iki türlü konuşma olur; bir şiirsel konuşma ve de bir reel konuşma. Reel konuşma noktasında İstanbul öyle bir şehirdir ki, kendisine verileni kendisine benzetmeye çalışır. İstanbul, Türkiye'dir. Türkiye'nin her tarafında İstanbul yücedir ve gelenler İstanbul'a uymak zorundadır. Uymayanlar vardır tabi, direnenler, birtakım tersliklerde bulunanlar vardır ama onlar İstanbullu olmaz. İstanbullu olabilmek için İstanbul'u hazmetmek gerekir. İstanbul'u hatmetmek gerekir. İstanbul'a gönülden bağlı olmak gerekir. Üstat Necip Fazıl, "Ruhumu eritip de kalıpta dondurmuşlar; Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar." diyor. Dolayısıyla İstanbul'u yaşamak bir ruh halidir.

DERGİLERİNİZDE HİÇ İSTANBUL'U ELE ALDINIZ MI?

Birçok dergimizde vardır. Her sayımızda İstanbul'la ilgili şiirler, hikayeler vardır. Biz bir edebiyat dergisiyiz, bir tarih dergisi değiliz. Mesela Fatih Belediyesi ileriye gitmiş ve "Fatih'in Edebiyat Durakları" adlı bir kitap çıkartmıştır. Bu kitabın içerisinde bizim vakfımız da yer almaktadır. Bu inceleme, bu noktada olunca çok güzel bir eser olmuş. Bizim incelememiz edebiyat açısından. Mehmet Akif'in İstanbul'a bakış açısı, Yahya Kemal'in bakış açısı, Necip Fazıl'ın İstanbul'a bakış açısı, Nazım Hikmet'in bakış açısı. Bizim İstanbul'a bakışımız gönül dünyasıdır.

SON OLARAK EDEBİYATLA İLGİLENEN GENÇLERE NE ÖNERİRSİNİZ?

Edebiyatla uğraşmak isteyenler mutlaka okuyacaklar. Geçmiş, Türk klasiklerini, hatta büyüüne kapılmadan Avrupa klasiklerini okuyacaklar. İskender Pala'yı okuyacaklar mutlaka. Yani sorumuzun cevabı: O-KU-YA-CAK. Okumadan bir şey olmuyor. Ben, yaklaşık 25 yaşına kadar, okuduğum her kitabı yazar, yazarını yazar, altına da kısa bir özet geçirirdim. O hatıra defterleri değerlendirildi ve toplam 7600 civarı kitap okudum 25 yaşına kadar. 25 yaşından sonra hayatın çarkları arasına bir girdim, geçenlerde değerlendirdim, 5 kitap okumamışım. Hayat boyu her şeyi öğrenip, her şeye dikkat edeceksiniz.

SÜLEYMANİYE'DE BAYRAM SABAHI

Artarak gönlümün aydınlığı her saniyede
Bir mehâbetli sabah oldu Süleymâniye`de
Kendi gök kubbemiz altında bu bayram saati,
Dokuz asrında bütün halkı, bütün memleketi
Yer yer aksettiriyor mavileşen manzaradan,
Kalkıyor tozlu zaman perdesi her an aradan.
Gecenin bitmeye yüz tuttuğu andan beridir,
Duyulan gökte kanat, yerde ayak sesleridir.
Bir geliş var!.. Ne mübârek, ne garîb âlem bu!..
Hava boydan boya binlerce hayâletle dolu...
Her ufuktan bu geliş eski seferlerdendir;
O seferlerle açılmış nice yerlerdendir.
Bu sükûnette karışıkça karanlıkla ışık
Yürüyor, durmadan, insan ve hayâlet karışık;
Kimi gökten, kimi yerden üşüşüp her kapıya,
Giriyor, birbiri ardınca, ilâhî yapıya.
Tanrının mâbedi her bir tarafından doluyor,
Bu saatlerde Süleymâniye târih oluyor.

Ordu-milletlerin en çok doğuşen, en sarı
Adamış sevdiği Allah`ına bir böyle yapı.
En güzel mâbedi olsun diye en son dinin
Budur öz şekli hayâl ettiği mîmârînin.
Görebilşin diye sonsuzluğu her yerden iyi,
Seçmiş İstanbul`un ufkunda bu kudsî
tepeyi;

Taşımış harcını gâzîleri, serdârıyla,
Taşı yenmiş nice bin işçisi, mîmârıyla.
Hür ve engin vatanın hem gece, hem
gündüzüne,
Uhrevî bir kapı açmış buradan gökyüzüne,
Taa ki geçsin ezeli rahmete ruh orduları..
Bir neferdir, bu zafer mâbedinin mîmârı.

Ulu mâbed! Seni ancak bu sabah anlıyorum;
Ben de bir vârisin olmakla bugün mağrûrum;
Bir zaman hendeseden âbide zannettimdi;
Kubben altında bu cumhûra bakarken şimdi,
Senelerden beri rüyâda görüp özlediğim
Cedlerin mağfiret iklimine girmiş gibiyim.
Dili bir, gönlü bir, îmânî bir insan yığını
Görüyor varlığının bir yere toplandığını;
Büyük Allah`ı anarken bir ağızdan herkes
Nice bin dalgalı Tekbîr oluyor tek bir ses;
Yükselen bir nakaratın büyüyen velvelesi,
Nice tuğlarla karışmış nice bin at yelesi!

Gördüm ön safta oturmuş nefer esvaplı biri
Dinliyor vecd ile tekrar alınan Tekbîr`i
Ne kadar saf idi sîmâsı bu mü`min neferin!
Kimdi? Bânisi mi, mîmârı mı ulvî eserin?
Taa Malazgirt ovasından yürüyen Türkoğlu
Bu nefer miydi? Derin gözleri yaşlarla dolu,
Yüzü dünyâda yiğit yüzlerinin en güzeli,
Çok büyük bir iş görmekle yorulmuş belli;
Hem büyük yurdu kuran hem koruyan kudretimiz
Her zaman varlığımız, hem kanımız hem etimiz;
Vatanın hem yaşayan vârisi hem sâhibi o,
Görünür halka bu günlerde teselli gibi o,
Hem bu toprakta bugün, bizde kalan her yerde,
Hem de çoktan beri kaybettiğimiz yerlerde.

Karşı dağlarda tutuşmuş gibi gül bahçeleri,
Koyu bir kırmızılık gökten ayırmakta yeri.
Gökte top sesleri var, belli, derinden derine;
Belki yüzlerce şehir sesleniyor birbirine.
Çok yakından mı bu sesler, çok uzaklardan mı?
Üsküdar`dan mı? Hisar`dan mı? Kavaklar`dan mı?
Bursa`dan, Konya`dan, İzmir`den, uzaktan uzağa,
Çarpıyor birbiri ardınca o dağdan bu dağa;
Şimdi her merhaleden, taa Bâyezîd`den, Van`dan,
Aynı top sesleri birbir geliyor her yandan.
Ne kadar duygulu, engin ve mübârek bu seher!
Kadın erkek ve çocuk, gönlü dolanlar, yer yer,
Dinliyor hepsi büyük hâtîrâlar rüzgârını,
Çaldıran topları ardınca Mohaç toplarını.

Gökte top sesleri, bir bir, nerelerden geliyor?
Mutlaka her biri bir başka zaferden geliyor:
Kosova`dan, Niğbolu`dan, Varna`dan, İstanbul`dan..
Anıyor her biri bir vak`ayı heybetle bu an;
Belgrad`dan mı? Budin, Eğri ve Uyvar`dan mı?
Son hudutlarda yücelmiş sıra dağlardan mı?
Deniz ufkunda bu top sesleri nerden geliyor?
Barbaros, belki, donanmayla seferden geliyor!..
Adalar`dan mı, Tunus`tan mı, Cezayir`den mi?
Hür ufuklarda donanmış iki yüz pâre gemi
Yeni doğmuş aya baktıkları yerden geliyor;
O mübârek gemiler hangi seherden geliyor?
Ulu mâbedde karıştım vatanın birliğine.
Çok şükür Allaha, gördüm, bu saatlerde yine
Yaşayanlarla beraber bulunan ervâhı.
Doludur gönlüm ışıklarla bu bayram sabahı.

YAHYA
KEMAL
BEYATLI

CEMİLE KAYRA ÜRKMEZ, ZEYNEP VATANSEVER,
MELAHAT BERRA ÜRKMEZ

BEYOĞLU SAHAFI HALİL BEY

ÖNCELİKLE SİZİ TANIYABİLİR MİYİZ?

Adım Halil, soyadım Bingöl. Eyüp doğumluyum. 1947 yılında doğmuşum. 1966 yılında Eyüp Lisesi'nde son sınıftayken kitap hastalığı bende başlıyor. Doktora söyledik, doktor dedi ki: Eski kitap alıp satacaksın. En çok sevdiğin tür ne? Ben de dedim, çizgi romanları seviyorum. O zaman onları alıp satacaksın, dedi. Öyle de başladı işim. Başka işte mutlu olamazsın, dedi.

İLK İŞ YERİNİZ BURADA MIYDI?

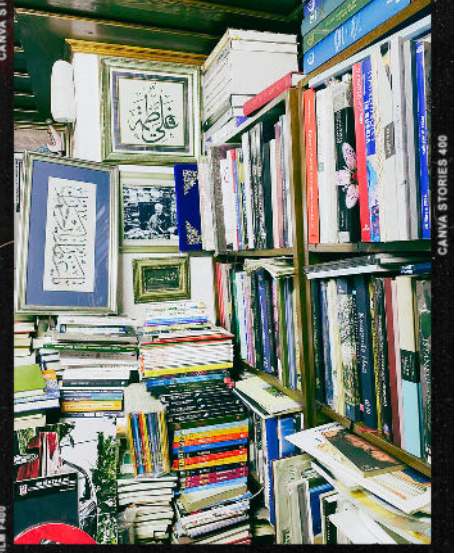
Hayır, 1980 yılında Beyazıt'a dükkân açtım. Eyüp'te Şafak Sineması vardı. Hep kovboy filmleri getirilirdi. Sahibi sağ olsun, bize kıyak geçerdi. Film aralarında tezgâh açardık, çizgi roman satardık. Yeni sayıya beş tane eski sayı alırdık. Öyle başladık. Ondan sonra Beyazıt'ta pazar günleri tezgâh açmaya başladık. İş yürüdü, üniversite bitti, evlendik ama bizim kafa ticarete. Kendi mesleğimizi yapmadık tabii. İktisadi Bilimler ve Ticari İlimleri bitirdim şu anki Marmara Üniversitesi'nde. İktisadi Bilimler ve Ticari İlimler Yüksekokulu'ydü o zaman Sultanahmet'te. Marmara Üniversitesi adı altında devam ediyor. 1980 yılında Beyazıt Meydanı'ndaki yerden Beyazıt Sahaflar Çarşısı'na geçtik. Orada bir Hasan abimiz vardı. Dükkânı vardı, verdi bana. "Şunu öde, bunu öde, bana da aylık parayı ver, gerisine karışmam." dedi ve ben oraya geçtim. Öylece sahaflık işinde daha da ilerledim. 1994 yılına kadar orada kaldım. 1994 yılında Hasan abi vefat etti. İşler bana kaldı. Buraya (Beyoğlu) geldim. Orada bir adım vardı, insanlar beni tanıyordu ama burada kimse yoktu.

BURASI YİNE SAHAFLAR ÇARŞISI MIYDI?

Evet ama ağırlık olarak çok az sahaf vardı. Başka mesleklerden arkadaşlar vardı. Dükkanların çoğu boştu. Tanesi 10 bin dolardı. 1994 yılının Ekim ayında buraya geldim. Burayı tuttum, hallettik falan. Müzayedeler yapmaya başladık. Burayı tanıtan kroki çizdik. Kimse tanıımıyordu ki burayı. Meşhur oldu burası. Sonra kiralara arttı. Kendi ayağımıza kurşun sıktık diyelim. Böyle devam ettik.

BURAYI ALDINIZ O ZAMAN.

Hayır, almadık. Kiraydı. Ne yapacağım alıp da dünyanın parası. Bizim müşterimiz gelir, bulur bizi. Herkesin sattığını satmıyoruz biz. Ne sattığımızı da biliyoruz.

EN ESKİ VE DEĞERLİ KİTAPLAR NEDİR SİZDEKİ?

İnce de kalın da birbirinden farklı değerde kitaplar var. O çok değişik ve göreceli bir şey. Uzun bir mevzu.

NE TARZ KİTAPLAR OKUMAYI SEVİYORSUNUZ?

Benim en sevdiğim, Türk Dili üzerine yazılmış kitaplar. Arap alfabesi olsun, Ermeni harfleri olsun. Grek harfleri olsun.

OKUYABİLİYORSUNUZ ONLARI, DEĞİL Mİ?

Evet ama Türkçe kitapları. Şu an dediğiniz Latin harfleri.

DEĞİŞMİYOR MU ANLAMLARI?

Hayır hayır. Ermeni harfli Türkçe kitaplar var ama Anadolu Ermeni'si. Ermeni harflerini biliyorsan, Türkçe okuyorsun. Onun gibi kitaplar üzerine çalışıyorum. Bir de matbaalar üzerine çalışıyorum ama çok uzun ve ağır bir konu.

SAHAFLARA VERİLEN DEĞER YETERLİ Mİ? SİZCE DEĞERİ ORTADAN KALKABİLİR Mİ?

Şimdi dünyada kitaplar var olmaya devam ettiği sürece, dünyadan kitap kalkmadığı müddetçe ki kalkmayacaktır çünkü Allah Nur Suresi üzerine yemin etmiştir. Şimdi bu bir kâğıt ve bu da bir kalem. Ne ifade ediyor? Bunun içinde bütün dünya gizli. İçinde senin düşüncelerin gizli. Mesela adam kelimesini yazdık. Bu kelimeyi yazmadan önce bu kelime burada var mıydı? Gizliydi, dışarı çıkarttık, aşikâr ettik. Onun için kâğıt ve kalem dünya üzerinde olmaya devam ettikçe devam edecektir. Bir yerde devam eder yani.

MÜŞTERİ PROFİLİNİZ NEDİR?

Akademisyenler. Bulduğu kitabın çok pahalı olduğu ama bir yerden daha ucuza alabileceği yer, burası. Araştırmacılar, meraklılar, koleksiyonerler. Genelde müşterilerimiz bunlardır. Onun dışında yolda kitap vermeni reddedecek insanlar buraya gelmez zaten. Meraklılar sadece. Bir abimiz gelmiş, tarih mecmualarını karıştırıyor. Biliyor ki burada tarih mecmualarını bulabileceğini. O bilince sahip olan insanlar geliyor. Diğer müşterilerle hiç işimiz olmaz. Alakamız yoktur. Bizim müşterilerimiz "süzme" müşteriler. Ne aradığını bilen, kitap hastası müşterilerdir. Bir de yurtdışından gelen müşterilerimiz var, onlar da kıymetli müşterilerimizdir.

ÇOĞU SAHAF İNTERNET ÜZERİNDEN SATIŞ YAPMAYA BAŞLADI. SİZ DE YAPAÇAK MISINIZ?

Ben kesinlikle karşıyım. Her türlü insan var orada. Görmeden alınabilecek bir şey değil kitaplar. İnternet tam tersi, fırsatçıların çoğunlukla eksik, korsan, yanlış basılmış ve yazılmış kitapları satmasıdır. En son tüketici olarak sen zarar görüyorsun.

"İYİ Kİ BU MESLEĞİ YAPIYORUM." DİYOR MUŞUNUZ? HİÇ AZALDI MI BU MESLEGE AŞKINIZ?

Tam tersi, daha da arttı. Kaldıramayacağım kadar arttı. Her gün yeniden doğuyoruz ve yeniden ölüyoruz. Bu kapıdan içeri girdiğin zaman en eski tarih kitabı neyse, o tarihe gitmiş oluyorsun. **Zamana yolculuk yapıyoruz.** Uzun zaman satılmıyor kitap, alıyoruz başka yere koyuyoruz, hemen satılıyor.

DÜKKANINIZI DEVRETMİYİ DÜŞÜNÜYOR MUSUNUZ SİZDEN SONRA?

Benim oğlum bu işi Kadıköy'de yapıyor. Zaten bu işte yanınızda birisini çalıştıramazsınız, tek olmanız lazım veya aileden birisi olacak.

KAÇ LEHÇE BİLİYORSUNUZ?

Bir kitabı elimize aldığımız zaman Bulgar dahil içinde ne olduğunu anlayabilecek seviyedeyiz. Söyle bir kitabı eline aldığın zaman, bu kitabın hangi dilde yazılı olduğunu anlayabiliyorsan mesele yok. İçini karıştırınca neyden bahsettiğini anlıyorsan müşteriye bunu sunabilirsin. Müşteri soruyor, Fransızca kitaplar nerede? Bakıyor, ediyor, bilemediği şey olursa soruyor. Biz de bildiğimiz kadar onlara hizmet ediyoruz.

Bu sahafılık mesleği çok zahmetli bir iş. 15 ya da 20 yaşında bir sahafın yanında, usta bir sahafın 10 sene çıraklıktan sonra 10 sene de kalfalık dönemi var.

SİZE SORULAN BİR KİTAP İÇİN HEMEN VAR VEYA YOK NAŞIL DİYE BİLİYORSUNUZ? NASIL HATIRLIYORSUNUZ?

Kendimiz yerleştirdiğimiz için kitapları neyin nerede olduğunu aşağı yukarı biliyoruz. Bazen unuturuz o zaman bütün kitapları dışarı çıkartır, tekrar içeri yükleriz. Şimdi ona resetlemek diyorlar.

SİZİ ZİYARET EDİYORLAR MI?

Beyazıt'tayken üniversite kitapları da satıyorduk. O zamanlar Hukuk fakültesi ikiye ayrılırdı. A grubu, B grubu alır, o dönem okunacak kitapları paket yapardık. Anadolu'dan çocuklar da okumaya gelirdi. Biri vardı, yargıtaydı, hâkim oldu. Şimdi de bir üniversitede profesör oldu. Mersin'den gelmişti, araştırmıştı. Demişler ki, "Halil Bey'e git, sana yardım eder". Geldi, "Halil Bey siz misiniz?" Benim, dedim. "Ben şuradan geldim, hukuk fakültesini kazandım ama durumum bu." Peki otur bakalım, nerede kalıyorsun diye sordum. Yurtta, arkadaşın yanında dedi. Şöyle yapıyoruz o zaman, dedim. Bizdeki kitapları gösterdim. "Sabah geliyorsun çınarın altına, orada satıyorsun, sergi yapıp akşam geliyorsun." Kaç para satış yaptık? 50 lira. 25 senin, 25 benim. Böyleydi. O şekilde hukuku bitirdi ama bizimle hiç iletişimini kesmedi.

BOŞLUĞUN İÇİNDEN NOTALAR

Akşamüstü olunca bir yalnızlık çöker üstüme,
peşi sırada sen gelirsin.

Kuşatırsın tüm benliğimi birden,
bense savunmasız ürkek kız çocuğu.

Teslim olurum hemen
çünkü bilirim ki boşunadır savaşmak,
yenileceğini bile bile

çünkü boşunadır haykırmak,
duymayacağını bile bile
çünkü boşunadır ağlamak,
görmeyeceğini bile bile.

Bilirim, bilirim bilmesine ama
akıl söz geçiremez kalbe.

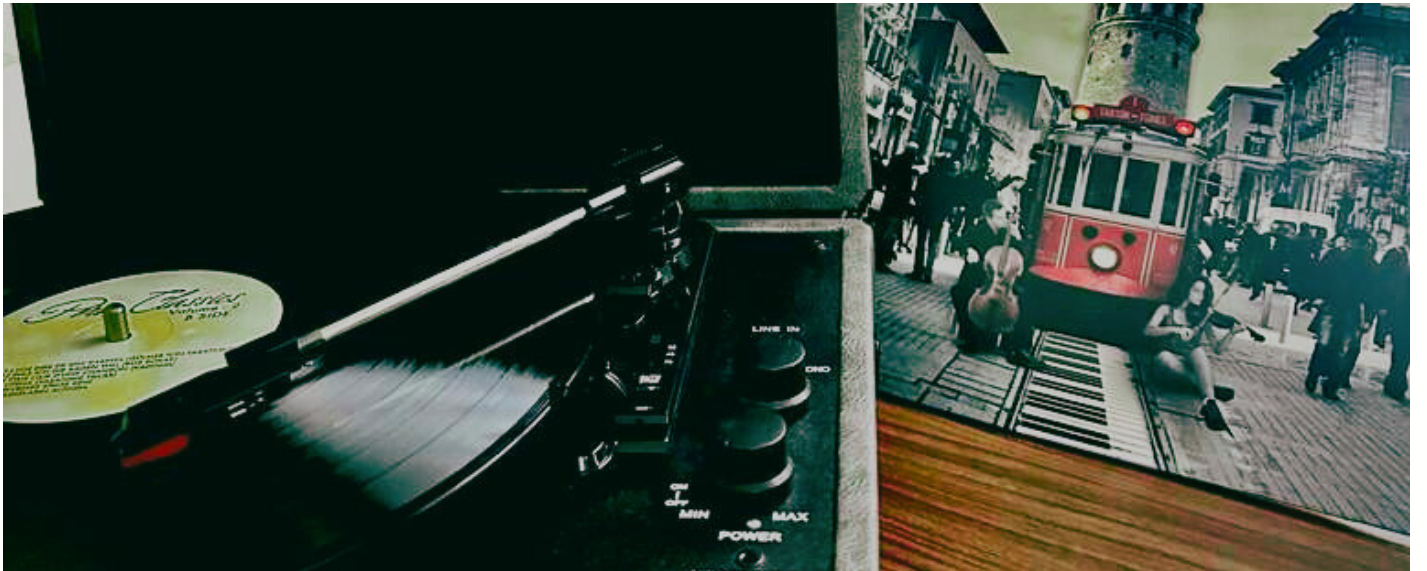
Akıtırım tekrar içimdeki o berrak nehri sana.

Savaşıyorum, haykırıyorum, ağlarım yine.

Ben kendi cehennemimde biçare.

Sense açtığın yaradan bihaber.

Yaşayıp gideriz sessizce...

BERFİN AKASYA AK

KARİ

-KATÜ

-RÜMÜZ

{ Su balığı
görmeye
kristirdim. }

{ Dede!
Balıklarına
bak! }

{ Senin gibi
çok güzel
evladım. }

{ Hadi eve
gitmeden
önce Galata
Kulesi'ne
uğrayalım. }

{ Operasyon
Balık!
Takibe hazır
mısınız? }

{ Hazır
BAŞKAN! }

{ Necati
desi mi
o ya?
HOOP!
NECATİ! }

{ Bu
kule ne
Necati? }

{ Ney bel!
Kim yapmış
burayı? }

{ Güzel
mervanmış! }

{ Galata
Kulesi! }

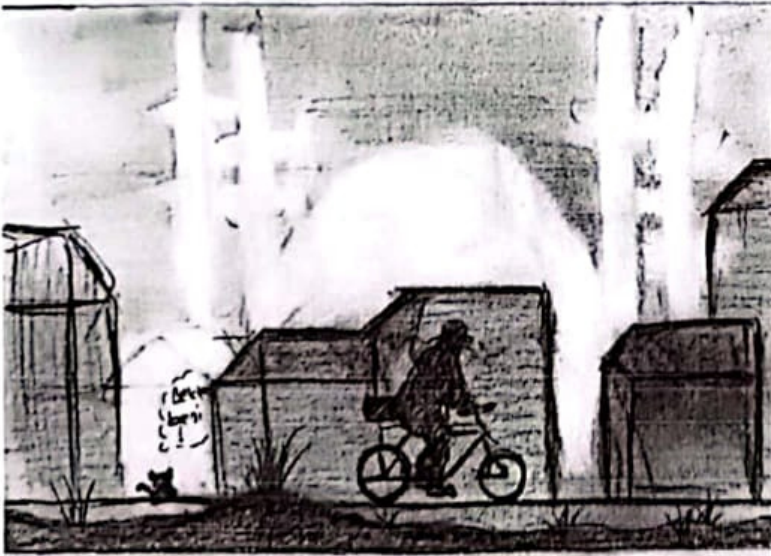

{ Valla abi,
herkesin emeği
gelmis. İlk ola-
rak Bizans
İmparatoru Justinianos
tarafından yaptırılmış. }

{ Sonra
cenezviller
yeniden inşa
etmiş. }

{ Sonra
mimar Murad
bin Hayrettin
tarafından
onarılmış. }

{ Sonra
kuleye kat
eklenmiş
istek }

CEMİLE KAYRA ÜRKMEZ

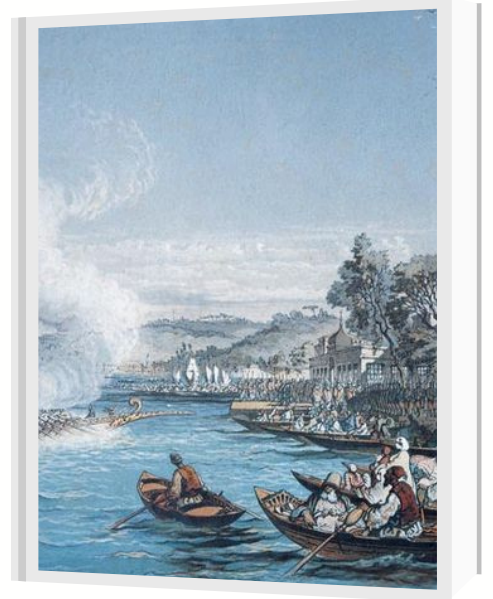
İSTANBUL RESSAMI

Amedio Preziosi

Preziosi, hayatının çoğunu İstanbul'da geçirmiş ve İstanbul'da ölmüştür. Maltalı bir ressamdır. Soyü ünlü ve zengin bir aileye dayanmaktadır. Öyle ki soy ismi Preziosi, Malta adasında ünlü bir sokağın ismidir. Küçük yaşta resme merak salan İstanbul Ressamı, ünlü resamlardan ve özel hocalardan eğitim almıştır. Kendisi resim üzerinden ilerlemek istese de babası onu soy isimlerine yakışması için Paris'e hukuk okumaya göndermiştir. Bu süreç, içinde resmi bırakmamıştır ve atölyelerde kendini geliştirmiştir. Okulunu bitirip Malta'ya dönen Preziosi, babası ile resim tutkusu konusunda anlaşamaz. Babası onun ressam olmasına karşı çıkar ama o, yapmak istediğini yapar ve sanatını yanına alıp İstanbul'a gelir. Genellikle çalışmalarını, suluboya ve guaj boya ile yapar.

Onu en çok etkileyen kişilerden biri de İstanbul tutkunu olan İtalyan yazar Edmendo Amicisi'dir. Amicisi, İstanbul üzerine yazılan en ünlü kitaplardan biri olan Konstantinapolis'i yazmıştır. Kitap İtalyanca, Fransızca ve birçok dile çevrilmiştir. Kitap İstanbul'u, İstanbul'un yaşamından sahnelerle anlatır ve küçük İstanbul resimlerine yer verir. Preziosi, bu kitaptan etkilenmiştir ve bir gemiyle İstanbul'un yolunu tutar. İstanbul'a bu şehri resmetmek için gelmiştir. Kısa bir zamanda çevresinde resme ilgili bir sürü insan bulur. Artık sanatını iş olarak yapmaya başlar. Kazandığı parayla çok geçmeden İngiltere Kraliyet Elçilik Binası karşısında, Beyoğlu'nda bir yer satın alır ve bir ev yaptırır. Ressam, yaşarken ünlenen ve tablolarını satabilen nadir resamlardandır.

Hayatına bakarsak; İstanbul'da evlenir ve ailesini kurar. Zamanla, İstanbul resimleriyle süslenmiş, sarayın sponsor olduğu iki albüm çıkarır. Başka bir tutkusu olan avcılığı yaparken daha rahat etmek için ve biraz da yaşı gereği Yeşilköy'de muhteşem bir köşk yaptırır. Ava çıktığı bir gün rüzgarla düşen silahın patlaması ve ona isabet etmesi ile vefat etmiştir. Bugün mezarı hala Yeşilköy'deki Latin Katolik Mezarlığı'nın bir köşesinde yer almaktadır.

RAVZA KARAOĞLU

VEFA

Kış aylarının getirdiği soğukla beraber İstanbul halkı için ısıtacak mekanlar arıyor. Şehrin kuruluş noktalarından 4. Tepe Fatih, 3. Tepe Süleymaniye ve 2. Tepe Beyazıt üçgeni arasında yer alan Vefa'da buluşuyor. İstanbul'un şehir olarak kurulup geliştiği bölgede yer aldığından Vefa semti, İstanbul'un en küçük semti olmasına rağmen tarihi; kapladığı yüz ölçümüyle ters orantılı.

Bu semt eğitimde, sanatta, sporda köklü geçmişe sahip fakat bunlardan ziyade Vefa denilince akla ilk gelen şey "Tarihi Vefa Bozacısı"nda iç ısıtacak kış akşamları. Peki bu yıla kadar devam eden köklü gelenek kim tarafından ve nasıl başladı?

Arnavutluk'ta yaşamakta olan Hacı Sadık Bey'in, 1870 yılında Arnavutluk'tan ayrılarak İstanbul'a gelmesiyle başlıyor. İstanbul'a yerleştikten sonra, şehirde esnafların boza imalatı yaptığını ve sattıklarını görüyor. Hacı Sadık Bey yapılan bozaları inceledikten sonra, kendince geliştirdiği bir yöntemi deniyor. Bu boza çok daha koyu kıvamlı, daha açık sarı renkli ve hafif ekşimsi bir tada sahip. Başlarda kendi evinin altında boza üretimi yapıyor ve 6 yıl süresince özellikle kış gecelerinde saray ve sarayın çevresinde kendi imalatı olan bozaları satmaya başlıyor. Kendi imalatı olan bozaya talep arttıkça, boza ticareti yapmaya karar veriyor. O dönemde şarayılların, soylu ailelerin bulunduğu İstanbul'un güzide semtlerinden biri Vefa'da 1876 yılında Vefa Bozacısı olarak ticarethanesini açıyor. Oğlu İsmail Vefa ile devam ediyor.

İnsanlar bu tadı seviyor olsa gerek ki hâlâ Vefa'nın kış akşamları dolup taşan sokaklarında; yolları Fatih'e düşünce değil Fatih'in yollarına Vefa Bozacısı için düşenler var. Küçük sokakta bir sürü araba sadece boza almak için oraya giriyor. Zaten dükkanın içi ve önü kalabalık olan o sokak iyice karmaşaya dönüşüyor. İnsanlar gözleri kapalı o kalabalığın içine bir bardak bozayı ayakta içmek için giriyor. Bazen öyle anlar oluyor ki bir tezgahta üç kişi hesapları alıyor. Neyse ki bu talebin herkes farkında, çalışanlar arabalara boza veriyor veya dışarda dükkanın az da olsa sakinleşmesini bekleyenlere tepsilerle götürüyorlar.

Tarçınlı boza ve leblebinin aşkı buradaki tüm insanları büyülediğinden, sıcacık leblebimizi tam karşısındaki Vefa Leblebicisinden kendimiz alıyoruz. Bu semtin atmosferine bürünmek için tüm gerekenleri yaptığımıza göre dostlarla sokağın bir köşesinde muhabbete devam edebiliriz.

Genelde bu harika deneyimden sonra Vefa'ya bir veda niteliğinde Atatürk Bulvarına doğru yürüyüş yapılır. Yukarıda Valens (Bozdoğan) Su Kemerli. Haliç'e doğru yürürken bu yapının yıllar önce neden ve kim tarafından yapıldığı dostlarımızın merak konusu olmaz mı?

İlk yapılışı hakkındaki bilgiler kesin olmasa da Roma İmparatoru Hadrianus zamanında 123 yılına doğru İstanbul'da birtakım su tesislerinin bir kısmı olduğu bilinmekte. Bu yapı antik dönemin en büyük su kanalı tesislerinden biri olarak literatüre girmiş.

Su kemerini arkamızda bırakarak sağımızdaki İstanbul Manifaturacılar Çarşısı'nı (İMÇ) selamlıyoruz. Buradaki dükkanların cam reyonlarının ne kadar dikkat çekici olduğunu buradan yolu geçen her birimiz biliyoruzdur. Her geçişte konuşulur, sanırım küçükken o müzik aletlerinde herhangi bir tanesini hepimiz almak istemiştik. Bu düşüncelerle Haliç'in parlak sularına doğru ilerlerken gezimizi sonlandırıyoruz.

**BU GÜZEL SEMT BİZE BİRAZ
ÖTEDEN EL SALLIYOR. ÇOKTAN
ARKAMIZDA KALDI BİLE.**

**“Arnavutluk'tan
Vefa'ya uzanan
boza serüveni
işte böyle
devam ediyor.”**

CEREN KIZMAZ

YALNIZ' LIĞIMIZA

Aramızda duvarlar var
Öylesine uzağız
Bir o kadar da yakınız birbirimize
Nefesimiz kadar
Biz iki yabancıyız kalabalıkların içinde
Susmuşuz,
kırılmışız,
Kalmışız birbirimizde.
Yalnızlıklarımız esir almış bizi.
Sönmüşüz, en karanlık gecede
Bu şehir bizi içine almış
Ne mutlu etmiş ne de ümitli
Boğulmuşuz kendi hayallerimizin içinde
Sen de, ben de uyumuşuz
Yalnızlığımıza açmamak için gözlerimizi
Kızılığa bürünmüş dört bir yanımız
Hangi mevsimde olduğumuz ise kayıp
Biz bu şehir içinde iki yolcu
Ömür boyu tutukluyuz gözlerimizde

BÜŞRA ZEKİOĞLU

İSTANBUL ROTASI

Hakkında şiirler yazılan, filmlere konu olan, gidenin unutamadığı o kadim şehir; Yıllardır içinde yaşayan insanların bile hala bilmediği tarihi yerler olan; her semti ayrı güzel, buram buram tarih kokan, uğruna uygarlıkların savaştığı bir şehirdir. İçinde ne hayatlar barındırmış ne uygarlıklar görmüş ne insanlar çıkarmıştır. Türkiye'nin en kalabalık şehri olmasının nedenini de anlamak mümkün. Mesela bir İstanbullu, İstanbul dışında başka bir şehre alışamaz. Neden mi? Çünkü İstanbul'dan söz ediyoruz. Bu şehrin yoğunluğu bizleri bazen bunalıyor olabilir ancak İstanbul her şekilde bizi etkileyebilecek, gerçekten gelişmiş, kozmopolit bir şehir. İçinde her çeşit insanı barındıran, nostaljik ama aynı zamanda çok da modern yenilikçi bir şehir.

Bu yazımızda size İstanbul'da bir gün içinde gezebileceğiniz, ulaşımı kolay ve gezerken "Ben İstanbul'dayım" diyeceğiniz bir rota oluşturmak, bir İstanbul aşığı olarak sizleri de bu aşka ortak etmek istedim. Elbette gezerken İstanbul'da klasikleşmiş mekanlardan yemeniz gerekenleri de derledim; böylece hem İstanbul'a ait sokak lezzetlerini tatmış olacaksınız hem de yemek yerken zaman kaybetmeyerek turunuza tam gaz devam edeceksiniz.

SABAHA SULTANAHMET VE ÇEVRESİ

AYASOFYA:

Tarihi ve mimarisiyle ünlü Ayasofya Camisi'ni ziyaret edin.

SULTANAHMET CAMİİ:

Ayasofya'nın hemen yanındaki bu muazzam camiyi keşfedin.

TOPKAPI SARAYI:

Osmanlı İmparatorluğu'nun eski sarayını gezip tarihi hazineleri inceleyin.

HİPODROM MEYDANI:

Tarihi anıtları ve obeliskleri görmek için Hipodrom Meydanı'nı ziyaret edin.

ÖĞLE KAPALI ÇARŞI VE YEMEK MOLASI

KAPALI ÇARŞI:

Dünyanın en eski ve en büyük kapalı çarşısında alışveriş yapın. Kapalı Çarşı'nın çeşit çeşit lokumu meşhurdur, buradan kendinize ve sevdiklerinize lokum almayı unutmayın!

ÖĞLEDEN SONRA GALATA VE KARAKÖY

GALATA KÖPRÜSÜ:

Köprüde balık tutan balıkçıları izleyerek veya altından yürüyerek Karaköy'e geçin.

KARAKÖY:

Günün geri kalanını bu bohem bölgede kafeleri, sanat galerilerini ve dükkanları keşfetmeye ayırın. 2. Mahmut Dönemi'nden bugüne miras kalmış Yeraltı Camisi'ni de mutlaka görün. Hazır Karaköy'deyken ünlü balık dürümleriyle meşhur Balık Dürümcü Mehmet Usta'dan nefis bir balık dürüm alabilirsiniz.

GALATA KULESİ:

İstanbul'un güzel manzarasını görmek için Galata Kulesi'ne çıkın. Galata Kulesi'nin hemen yanında bulunan Viyana Kahvesi'nden güzel bir tabak San Sebastian Cheesecake deneyebilirsiniz.

AKŞAM TAKSİM VE İSTİKLAL CADDESİ

İSTİKLAL CADDESİ:

Alışveriş yapın, sokak sanatçıları izleyin ve tarihi pasajları ziyaret edin. 2. Mahmut Dönemi'nden kalma Tarihi Hacı Bekir Şekercisi'nden akide şekeri almadan İstanbul'u gezdim demeyin bence.

BEYOĞLU'NDA AKŞAM YEMEĞİ

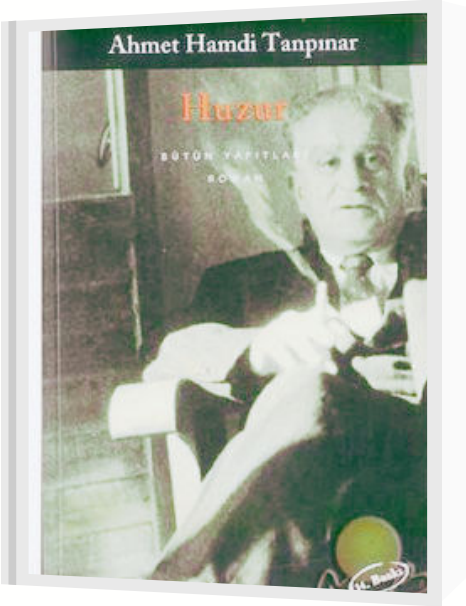
Çeşitli restoranlardan birinde Türk mutfağı lezzetlerini deneyin.

**UNUTMAYIN,
İSTANBUL
ÇOK BÜYÜK
BİR ŞEHİR.
BU YÜZDEN
ROTAYI İLGİ
ALANLARINIZA
VE
ZAMANINIZA GÖRE
ÖZELLEŞTİRMEKTE
ÖZGÜRSÜNÜZ.
İYİ GEZMELE!**

HUZUR İLE ÜÇ İSTANBUL

Türk edebiyatı tarihi boyunca İstanbul, edebiyatçıların kalbinde her zaman özel bir yere sahip olmuştur. Bu eşsiz şehrin adına sayısız romanlar, şiirler, hikayeler ve daha nice yazılmıştır. Sadece arka plan olarak kullanılan bir sahne olmamış, bizzat edebî eserlerin konusu olmuştur. Bu yazıda da İstanbul'u işleyen iki klasik romanı derledim. İşte o romanlar...

Huzur, İstanbul deyince akla gelen romanlar arasında belki de en ünlüsüdür. Bunun sebebi, Yazar Tanpınar'ın İstanbul'a olan özel sevgisidir. Yazarın İstanbul'un tabiatını, semtlerini ve mimari güzelliklerini işleyiş şekliyle öne çıkar Huzur romanı. Olay, İkinci Dünya Savaşı'ndan kısa bir zaman öncesinde geçer. Bu zaman diliminde fotoğraf karelerini canlandıran betimlemeleriyle, 1950'li yılların İstanbul'unun portresini çizer bize.

Romanımızın konusu; Baş karakterimiz Mümtaz'ın, küçük yaşlarda anne ve babasını kaybetmesinden sonra, amcasının oğlu olan İhsan'ın evine taşınmasıyla başlar. Gençlik yıllarını İhsan ve eşinin himayesinde geçiren Mümtaz, edebiyat fakültesini bitirerek asistan olur. Akraba çevreleri ortak olan Nuran ve Mümtaz, bir ada vapurunda tanışır ve pek çok ortak ilgi alanları olması sayesinde kısa sürede bir ilişki yaşamaya başlar. Ancak bu güzel ilerleyen ilişkilerinin önünde, bazı engeller de bulunmaktadır. Romanda birtakım karakterler, ilişkilerini engellemeye çalışır fakat başarılı olamazlar. Ta ki romanın üçüncü bölümüne kadar... Verem hastası olan Suat, Mümtaz'ın arkadaşıdır. Nuran'a bir aşk mektubu yazar. Nuran bu mektuba cevap vermez, ancak Suat; Mümtaz'ın yokluğunda hep Nuran'ın olduğu yerlere giderek işleri karıştırmaya devam eder. Romanın düğüm noktası, Suat'ın Nuran ile Mümtaz'ın Beyoğlu'nda kiraladığı evin anahtarını bularak orada intihar etmesiyle olur. Bu intihardan sonra Nuran, Mümtaz'dan ayrılır ve ilişkileri evlenmeye gidecekleri gün biter. Roman, İkinci Dünya Savaşı'nın başladığı gün sona erer.

Romanın adından da anlaşılacağı üzere, Yazar Kuntay, İstanbul'un üç ayrı dönemini tek bir romanda birbirine bağlantılı olay örgüsüyle işlemiştir. Roman, çökmüş kurumları ve yozlaşmış kesimin aşk, çıkar ilişkilerini ele alırken daha geniş boyutta Osmanlı Devleti'nin hangi şartlarda çöktüğünü de İstanbul perspektifinden sergiler. Mekanlar daha çok yalı ve köşk gibi kapalı mekanlar tercih edildiğinden İstanbul'un o melankolik havasından da izler taşır aynı zamanda. Romanımızın kahramanı Adnan, romanın başında verimli annesiyle fakir bir hayat süren, para kazanmak için gazete yazılar yazan, özel dersler veren ve yaşadığı dönemi romanlaştırmak (yazdığı romanın adı "Yıkılan Vatan'dır, zengin olduktan sonra yazmayı bırakır) isteyen genç bir yazardır. İlerleyen bölümlerde İttihat ve Terakki'nin önemli birkaç isminden biri ve ülkenin kaderinde söz sahibi, iktidar bağlantıları sayesinde zengin bir avukat olur. En sonunda ise ülkenin kaderinin belirlendiği Ankara'ya çağırılmayı ve eski itibarının iadesini bekleyen bedbaht bir avukat olarak ölür.

İSTANBUL'UN

ZEYNEP NUR ÜNAL

Benim için İstanbul; Fatih demek, Üsküdar demek ve daha onlarca eşsiz semt demek. Tabi birkaçını ele alacağım.

Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi. Tarihini okurken açıkçası büyülediğim bir yapıt. Ayasofya, tarihi boyunca uğradığı bütün olumsuzluklara rağmen adının hakkını vermektedir. Kısaca tarihinden de bahsedeyim.

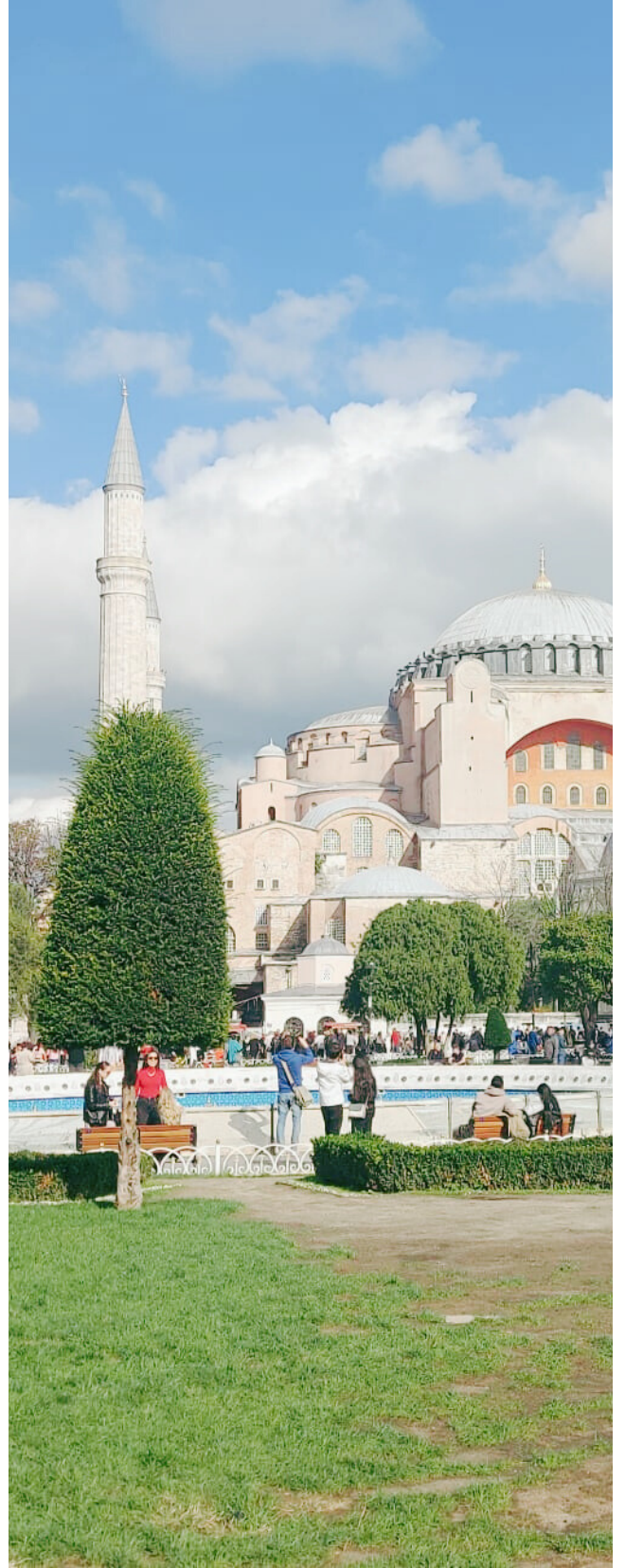
I. Konstantin döneminde inşaatına başlanırken bir bazilika olması planlanan Ayasofya, 360 yılında II. Konstantin ile ibadete açılmıştır. Bunun yanında pek çok isyan da görmüş olan bu eşsiz yapıt, İkinci ve Üçüncü Ayasofya olarak tekrardan inşa edilmiştir. Hatta en büyük tahribatlarından birisi de 4. Haçlı Seferi'nde şehrin istila edilmesiyle yaşanmıştır.

Bir alıntı ile devam edelim. "İki defa yıkılıp, üçüncü kez inşa edilen, yüzyıllar boyunca savaşlar ve isyanlar nedeniyle tahrip edilen, bakımsızlık ve mimari hatalar yüzünden belirli kısımları çöken Ayasofya, Fatih Sultan Mehmet Han'ın İstanbul'u fethetmesine kadar sürekli yıkılma tehlikesi ile varlığını sürdürmüştür. Ayrıca Katolik-Ortodoks mezhep kavgası yüzünden mabedin sosyolojik ve sembolik anlamı da büyük zarar görmüştür."

Fetih sonrasında Osmanlı, Ayasofya'nın bakımlarını özenle sürdürmüş ve hatta Mimar Sinan'ın Ayasofya'ya yaptığı eklemeler ve düzenlemeler mabedi sağlamlaştırmıştır. Fatih Sultan Mehmet Han'dan sonra her padişah, çeşitli yapılar ile Ayasofya'yı güzelleştirmiştir. İnsanlığın ortak mirası olan bu mabet, geleneksel sanatlar ile kültürümüze uyum sağlamıştır.

Peki biraz da Üsküdar'a yolculuk etmeye ne dersiniz? Hedef Kız Kulesi. Gelmişken eşsiz manzarayı fotoğraflayalım. Bu manzara eşliğinde de bir kahve içmeyelim mi?

Öncelikle tarihinden çok efsaneleriyle bilinen bu yapıtın iki hikayesinden bahsetmek isterim. İlk efsanemiz, "Kralın Kızı" ve İstanbul'un simgesinin en bilinen efsanesi. Bir rivayet ile kızını korumak isteyen kral, bir adaya kule inşa ettirmiş ve sonrasında ona belli vakitlerde çeşitli yiyecekler göndermiştir. Ancak gönderilen bir meyve sepetinin içine saklanmış bir yılan, kızının ölmesine neden olmuştur.

ENLERİ

İkinci efsanemiz ise Battal Gazi hakkında. Battal Gazi'yi gören Bizans Tekfuru, telaşlanır ve hazineleri ile kızını bu kuleye saklar ancak kuleyi ele geçiren Battal Gazi hem hazineleri hem de prensesi alır ve atıyla Üsküdar'ı aşarak yoluna devam eder. "Atı alan Üsküdar'ı" geçti deyiminin kaynağının bu olay olduğu rivayet edilmektedir.

Peki Kız Kulesi'nin tarihi? M.Ö. 5. yy'da bir gümrük noktası olması planlanmış ve Fetih'e kadar bir savunma kulesi olarak kullanılmaya devam etmiştir. Fetih sonrasında Fatih Sultan Mehmet Han, buraya yeni bir kale inşa ettirmiş ve nöbetçi birliği yerleştirmiştir. Bir süre kale, bir süre de deniz feneri olarak kullanılmıştır ve biraz şaşırtıcı ki karantina hastanesine bile dönüştürülmüştür. Hatta bir gaz deposu, radar istasyonu, siyanür deposu olarak kullanılmıştır. Günümüzde de turistik mekan olarak kullanılmakta. Ne tarih ama, değil mi?

Sıradaki hedefimiz Pierre Loti Tepesi. Tarihiyle de ilgimi çeken bir tepe olmasıyla beraber, manzarası da benim için ayrı bir keyif. Yedi tepenin en güzel görüldüğü tepe olan Pierre Loti'nin tarihi demişken bir zaman yolculuğuna ne dersiniz?

Tepeye isim olmuş Fransız yazarımız, romanlarında konu ettiği yabancı kültürünü pek çok yer gezerek tanıma fırsatı bulmuştur. Bu yerlerden birisi de Eyüp'tür. 1876'da İstanbul'a geldiğinde görevli subaydır. Osmanlı'dan da çok etkilenmiştir.

33

**BU TEPEYE TELEFERİK İLE
ÇIKABİLMEK MÜMKÜN.
YANINIZA DA DERGİMİZİ
ALMAYI UNUTMAYIN!**

İS -TAN -BUL

34

Korkuyorum güzelim
Sana her baktığımda
Kokunu içime çektiğimde
Sen beni şardığın her an korkuyorum.
Bu bir aşğın kaybetme korkusudur belki
Belki her anını kaçırmaktan duyduğum endişe
Her bir taşına adım attığımda
rüzgarların yüzüme çarptığında
Bazen fazlası saçlarımı dağıtsa bile
Yetmiyorsun inan.
Sen yıkılma hep dur diyorum, her karışına
Sen yanma diyorum atalık tohumuna
En yıkık harabelerin saray gözümde
Ya sarayların?
Kimleri yaşattın öyle içinde
Gülenler, ağlayanlar, diz çöküp yalvaranlar
Bir devri kapatıp yeni devir başlatanlar
Padişahlar, atalar, tarih yazanlar
Kimi zaman gururlu, kimi zaman darda,
Gözü yaşlı analar.
Bereketinde iki lokma arayan yiğit babalar.

Sende seni yazanlar
Adının başında seni taşıyanlar
Özgürlüğünde hapsolanlar
Parmaklıklarında benliğini bulanlar
İlk aşkını muhallebicilerinde
Sonunu nemli toprağında
Hepsi içinde saklı

Film önerileri!

bir izleyici olarak şunu
söylemeliyim ki!

İstanbul; yönetmenliğini Albert J. Cohen yapmış olduğu 1957 yılında macera türünden vizyona giren sinema yapımıdır. Baş rollerinde Errol Flynn, Cornell Borchers, John Bentley, Nat King Cole, Torin Thatcher ve Roland Varn gibi ünlü isimler yer almıştır. Bir elmas kaçakçısı olan James Brennan başından geçen serüvenleri konu almaktadır. Mücevher kaçakçılığı, soygunculuk, yasa dışı faaliyetlerden dolayı suçlanan ve sınır dışı edilen James Brennan, İstanbul'u terk etmek zorunda kalmıştır. 5 yıl sonra İstanbul'a geri döndüğünde taşların peşine düşer ve tüm bunlar olurken yangında kaybettiği eşine çok benzeyen Stephanie Bauer'e aşık olur ama aklına takılan bir soru vardır: Ya eşi hayattaysa?

Bir izleyici olarak şunu söylemeliyim ki; filmin o dönemin estetik anlayışını çok iyi yansıttığını düşünüyorum. Filmde çok iyi işlenmiş olan 50'li yılların mimarisi, caddeleri ve sokakları, özellikle kıyafetleri beni dönemin içine çekti. Kesinlikle izleyen herkesin geçmişe ışınlanacağını düşünüyorum.

Gurur ve Önyargı; yönetmenliği Joe Wright tarafından üstlenilmiş Jane Austen'in 1813 yılında yayımladığı klasik dönem romanların arasında önemli bir rol oynayan "Gurur ve Önyargı" kitabından uyarlanmıştır. 2005 yapımı ve türü romantik dramdır. Baş rollerinde Keira Knightley ve Matthew Macfadyen rol almaktadır. Filmde 18. yy.'da uygulanmaya başlanan sosyal ayrımcılık (sınıf farklılığı) işlenmektedir. Ekonomik, toplumsal ve siyasal yönden aynı konumda olmayan, iki farklı dünyanın insanları olan Elizabeth ve Darcy'nin tek noktaları gururlu ve önyargılı tutumlarıdır. 18. yy. İngiltere'sinde geçen unutulmaz bir aşkı konu almaktadır.

Bir izleyici olarak şunu söylemeliyim ki; aşkı bu kadar yalın ve temiz işlemelerine hayran kalarak izlediğim, zaman makinesinin icat edilmesi arzusuna beni yeniden sürüklemiş bir film. İngiliz aksanıyla ağdalı cümleler ve bakışlarla anlatılmış bir aşk..

SAKLI İSTANBUL

Saklı İstanbul; Cem Akoğlu'un hazırlayıp oynadığı ve Sanat Tarihçisi Hayri Fehmi Yılmaz, Mimar Olcay Aydemir'in içeriğini hazırladığı, 2020 yapımı olan Saklı İstanbul; Zeyrek, Sultanahmet Meydanı, Cankurtaran, Haliç-Vefa ve Galata olarak 6 bölümden oluşmaktadır. İstanbul yeryüzünde sunduğu güzellikler kadar yerin altında da cömert... Muhteşem İstanbul'un sıralanmış katmanlarında acaba neler gizli? Film tüm bu sorulara ışık tutmaktadır.

Bir izleyici olarak şunu söylemeliyim ki; özel çekim teknikleriyle özellikle 3D tarama ile yapılan modellemeler çok ilgimi çekti. Saklı İstanbul belgeseli, geçmiş medeniyetlerin izlerini gün yüzüne çıkartmakla beraber yakın ve uzak geçmişte bir seyahate çıkartıyor izleyenlerini.

Buğday; 2017'de vizyona giren Semih Kaplanoglu'nun senaristliğini hem de yönetmenliğini üstlenen bu post apokaliptik film yakinen geleceği konu almaktadır. Kıtlik, kuraklik, modifiye edilmiş tohumları ve genetik değişimlerin üstünde durmaktadır. Filmde Cemil başarılı kariyerini bırakıp, teknolojik yaşantısından vazgeçen bir bilim insanıdır. Ölü topraklar bölgesine yaptığı yolculukta tohum genetik uzmanı Profesör Erol Erin ile tanışır. Tohumların gelişimi reddettiği bir çağda Bilim insanlarının bu konudaki çaresizliği etkileyici bir şekilde işlenmiştir. Modifiye edilmemiş tohumun kalmayışından dolayı yeşertmeyi umdukları tohumu aramaya çıkan iki kahramanımızın bu yolculuğu bildikleri her şeyi değiştirecek bir yolculuk olacaktır.

Bir izleyici olarak şunları söylemeliyim ki; film sembolik içerik ve metaforlarla izleyiciyi düşünmeye zorlayarak daha ilgi çekici bir hal alıyor. Mistik bir hava içinde olan Buğday, izleyiciyi kendi özüne varışına doğru yola çıkartıyor. Doğru diyaloglarla beraber etkileyici repliklerle donatılmış. İzleyiciye görsellerle ve fotoğraf sanatının estetik açısı ile muhteşem bir şölen sunulmakta. Son olarak Kaplanoglu'nun sorusuyla veda ediyorum sizlere "Dünyaya düşen insanın (insanlığın) tohumu kendi içimizi temizlemeden yeşerebilecek mi? Bu yolculuğun son bir durağı var mı?"

İz

AZ VE ÖZ

